

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Eneste Barn

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Eneste Barn", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 242. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich05-shoot-workid73060/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Eneste Barn

Da jeg i Aaret 1815 var i Kjøbenhavn, befandt jeg mig en Dag hos hiin Ven, hvem jeg i min Fortælling „Eva” har omtalt. – Der ringes, der aabnes, og med en dyb men skoleret Neien indtræder et, efter Udseende, lidt meer end midaldrende Fruentimmer. Hendes hele Dragt mindede om den Talemaade: „at slide Silke af Armod.” Hatten havde Huller og Kjolen ligesaa, hvorvel de vare smaae, og skjødelsst sammenræmpede. Paa venstre Haands næstmindste Finger saaes en simpel Ring, der snarere kunde være Messing end Guld. I den høire Haand holdt hun en Parasol, der vist længe havde overlevet sine skjønnne Dage, ligesom Bærerinden, hvis lange, magre og blege Ansigt passede godt til hele Dragten. – Naar man kommer i Berørelse med en Bekjendt ville Øjne instinctmæssigt søge Øjne. Men af hendes var ej engang den underste Halvdeel at see; de ubevægede Øjelaage lukkede for Sjælens Vinduer – jeg mener Stenene, disse trinde Glughuller. – Hun havde været temmelig høj, men var nu sunken lidt; hun var rundrygget. Naar hun talte rettede hun sig vel, men sank derpaa atter sammen. – Hun tøjgede; man hørte: det var schematisk, lært udenad. Een, endnu ikke aldeles neddæmpet Hof-færdighed røbede sig baade i Tale og Legemsstilling. „Jeg har vist nok ikke den Ære at kjende Dem personlig, min Herre!” sagde hun, „og De kjender vist heller ikke mig; men De kan troe mig: jeg har set bedre Dage, end disse” – et svagt Skuldertræk bekræftede det. – „Man har sagt mig: De var en ædeltænkende Mand; og saa fordrister jeg mig at anmode Dem om en Undersøttelse – efter eget Behag – til Huusleje.” – Han tog et Par Skridt hen mod Skriverpulten; men vendte sig pludselig om imod hende, med det Spørgsmaal: „Ders Navn? Madam!” – Hun skuddrede, bøjede Hovedet, og trak Laagene heelt ned over Øinene – medens hun svarede langsomt, og i et Spøgelsetone: „Mit Navn? – det har jeg for langt Tid siden tabt – og nu har jeg næsten glemt det – ligesom den øvrige Verden mig. Jeg har vel faaet et Andet; men det tilhører en talrig Familie – det hedder:

Eneste Barn

Sorgens Tid. – Her tørte hun sine – tørre Øine. – – Smith gav hende, uden videre Examination nogle Sedler. Hun neiede, rettede sig igjen, og gik.

Jeg havde under dette Oprin, med sælsomme Følelser, betragrer den fornemme Tiggerske. Det kom mig grandgiveligt for: at jeg skulde kjende – eller have kjendt – dette Ansigt, denne Stemme. Men for disse dunkle og svage Mindelser fandt jeg hverken Tid eller Sted. – Hun var mig, i vaagen Tilstand, som et Drømmebillede: man synes at skulle kjende Phantasies Skabninger; men naar man troer at fæstholde dem, forvandles eller forsvinde de.

„Hm! – det var mærkeligt“ – sagde Smith – „Hun vilde ikke være sit Navn bekjendt – Du saae saa vist paa hende – veed Du noget?“ – „Hm!“ svarede jeg „seet hende før har jeg; men det er mig ikke muligt at komme paa: Hvor eller Naar – mon hun gik ud?“ – „Der seer jeg hende ude paa Gaden“ sagde han „hun gaec nedad til Frue Kirke. – Vil Du ha' Noget at vide af hende saa maae Du skruppe Dig.“ – Der gjorde jeg, indhentede, men fulgte hende i en liden Frastand.

Da hun drejede om Hjørnet af Bispegaarden, tog hun, bestandig gaende, et Stykke Papiir op af Lommen, saae afvexlende paa dette og paa Humsnummerne. Noget forbi Chrystalgaden standsede hun et par Secunder, og drejede derpaa ind ad en Port. – Jeg blev ved at holde den gamle Sejlers Kjølvand – opad til anden Sal. Medens hun ringede, gik jeg en Trappe højere op, og skottede gjennem Rækværkets Trænner. Døren dernede gik op. En Tjenestepige traadte i den og sagde spodsk: „Naa! det er hende igjen; hun besøger os lidt, men mit Herskab har befalet mig at sige hende, at det ikke kan nytte, hun kommer her før paa Løverdags otte Dage – den første i Maanedu hun veed – adieu!“ – Dermed lukkede hun Døren efter sig, og smækkede Skaadden rapt for. – Den Udefukkede stødte Parasollen mod Gulvet, stivde Ryggen, slog Øinene heelt op, stod saaledes nogle Secunder, som Een der eftertænker noget vigtigt, og gik – eller trippede raskt ned ad Trapperne. Jeg fulgte efter. Hun tog Veien tilbage ad Nøtregade, om ad Chrystalgaden, og ind i Peter-Hvitfeldtsstræde, hvor hun gik op i et meger uanseeligt Hums. Jeg ansaae det for hendes Bopæl, som det ogsaa var. – I Kjelderen boede en Spekhøker, hvem jeg antog for Husets Ejer, eller dog, ifølge hans Næringsvej som den der maatte vide Besked om de Iboende. – Han var ikke tilstede; men et Fruentimmer, som paa min Forespørgsel bejaede at være hans

St. St. Blicher

Kone. Jeg købte noget, og spurgte: om saadan og saadan Een boede her? og hvem hun var? – „Ja vel logerer hun her“ lod Svaret; „men hvad hun hedder kan jeg ikke huske; min Mand veed det, for han er fra samme Egn derovre i Jylland. Saameget kjender jeg til det: at han er fød paa det samme Gods som hendes Fader ejede, og han var eller Kammerherre, eller saadannog, og en riig Mand, og hun var eneste Barn; men hun skal ha' baaret sig snavs ad, giftet sig med Faderens Villie, løbet fra sin Mand, og taget fremmede Guder – som man siger. Og nu er det jux med hende: hun staaer altid skreven herude, og Huusleien kommer aldrig før bagefter; og det er endda knap nok, men min Mand seer lidt igjennem Fingre med hende for Landmandskabs Skyld – der er han selv! nu kan han gie Dem bedre Forklaring.“ – „Hvorover?“ spurgte han. „Den Herre“ sagde Konen i det hun gik bort. „vilde vide, hvad hun hedder, der boer heroppe paa tredje Sal til Venstre.“ – Han saae stivt paa mig, og spurgte: „Med Forlov; Hvem er De?“ Det sagde jeg ham, saavelsom hvor jeg var født. Han blev herved meget mild, slog med den flade Haand paa Disken, og gav mig de forlangte Oplysninger, hvilke jeg, tilligemed Tiggerskens Ungdomshistorie, den jeg kjendte langt bedre end Høkeren, fortalte Smith, omtrent som den nu herefter findes.

Fra den første Tid af at min Hukommelse staaer mig bi, mindes jeg godt Frøken S.... og tyktes uagtet jeg var en Vildkat, naar jeg kom mig – paa min egen Bolgade – at Frøkenen var endnu mere forvildet end jeg; hun tog mig paa Skjødets, og vippede mig, og kyssede mig, og sagde mig, at naar jeg blev ældre vilde jeg nok komme til at forstaae saadanoget. Jeg vidste ikke, hvad hun mente, brød heller ikke mit Hoved dermed; men søgte, saa ofte som jeg kunde ind til hendes Moder, som, meget gigtsvag, og, som siden er rundet mig i Tanker, meget hjertesyg, alligevel kjælede for mig og altid havde Sukkergodt, at putte i min lille Mund. Jeg saae hende aldrig udenfor sit Kammer, inden hun blev baaret derfra i den bekjendte lille sorte Porte-Chaise. – Hendes Mand Kammerherren stod ikke nær saa høit hos mig. Naar han kastede sine smaae grønne Øjne paa mig, fornem jeg altid noget antipathisk; hvorvel han aldrig sagde mig et eneste haardt Ord, men blot gjorde lidt uskedelige Smaaløier med mig – disse endda ikke af de fineste; men de vare mig ligesaa uforklarlige som Datterens. – Denne gammeladelige Herre var en rigtig Aristocrat: hvilken Bondepige på

Eneste Barn

Illustrationerne vises ikke
af hensyn til rettighederne.

Godset, han tilkastede Tørklædet, maatte holde for; og hvilken
Bonde, han blev vred paa, maatte holde Ryggen til. Stundom slog
han vel haardt, for stærk var han, og maatte oengang udholde en
Proces lige til Høieste Ret, fordi han skulde have slaget Een, saaledes
at han døde deraf. Kammerherren blev frikjendt, det forstaaer sig
selv; og saa var den Historie forbi. – Men jeg maae dog fortælle en
anden, der vel ogsaa endtes med Død og Drab; men var alligevel

St. St. Blicher

meget morsom. – Paa H.... tjente en Hyrdedreng, der kunde løbe og springe, som om han havde lært det i Nachtigalls Institut. Den hændte sig nu en Sommer, at Gaardens fungerende Tyr med eet bliver mandvoldn, render sit Tøier istykker, jager andre Høveder og Heste løse; og gik denne Frihedsspectakel ud over Naadigherrens Korn. Han kalder da alle Folkene sammen, og udlover en Krone til den der kan bringe ham Spectakelmageren enten død eller levende. – Hyrdedrengen siger: „A vil prøve ad – men saa skal I Anner slæbe Purten i, naar A faar ham herind.“ – Hele Personalet bevæbnede sig nu med Forker, Øxer og Leer, og ventede paa Gutten Tyr! medens min gode Thomas allerede havde opsøgt ham ude i Rugvangen. Han rækkede Tungen ud, og brølte ad Bæstet, der strax satte efter ham. Thomas's to Been vare rappere end Tyrens fire, saa at han flere Gange maatte standse for at faae den med. Det lykkedes da ogsaa: Thomas foer som en Triumphantor ind i Gaarden – Tyren hagefter, og – ud i Møddingen, hvor den fik en skiden Død. – Thomas fik ej alle sin Krone; men ogsaa en blaa Trøje med Sølvtrusser, og en endnu mere glimrende Hue; kort sagt han blev Løber; og gjorde i denne sin Embedsstilling Kammerherren megen Ære. Han var godt kjørende den naadige Herre; men Thomas var endnu bedre løbende, saa hvor stærk end Kudskene jog paa, var Løberen altid langt foran, gjorde en Runden om efter den anden, og smældede med sin Pidsk, som vilde han udæske baade Kudsk og Heste. – Thomas Løber skulde, naagte sine glimrende Egenskaber, ikke kommet til at figurere i denne Historie, hvis han ikke havde gjort andre Løb end dem foran Kammerherrevognen.

Vor Frøken skulde da til at giftes. Papa havde udseet en kjøn ung Baron til hende, som tilmed var Lieutenant; og der var slet ikke anden iver for Ægteskabet, end det: at Datteren havde udseet sig en Anden. Det var skeet saa hemmeligt, at Naadigherren ikke vidste noget deraf, og altsaa ei heller kunde begribe, hvorfor hun gjorde Indvendinger mod et saa passende Partie, thi Grunden hertil skjulte hun omhyggeligt.

Den lønlige Udkaarede var desværre kun en Præstesøn; men hans Uniform var blaa, og hans Skjæg sort, hvorimod Baronens havde tynde gule Fruk paa Hagen.

Vor Hurtigløber Thomas blev de Elskendes Duepost og Contoirer var Bagdædningen af Niels Bugges Brystbillede i Vestibülen.

Eneste Barn

Dag, Correspondendens blev opdaget, men Postføreren ikke; thi han løb mellem H... og W... naar alle andre sov. En Dag ankommer en historisk og antiqvarisk Lærd fra Kjøbenhavn, eftersom han havde faaet at høre om de omtalte Billeder. Kammerherren selv viser ham det. Den Fremmede søger efter et muligt Malermærke; og da han intet finder paa den rette Side, vender han Billedet om, og hvad finder man der, uden en lille trekantet Billet der slet ikke saae antik ud. Kammerherren stak den til sig i Taushed. Da den Fremmede var borte aahnedes Herren Brevet, og fik deraf fuldt Lys i Sagen – Datterens Hjertesorg. – Kudsken fik strax efter Befaling at spørnde for Chaisen, og Frøkenen at gjøre sig færdig til en Reise og snart trak de fire Svedfuxer det høie Herskab til A..... – Det var et Slags galant Fængsel, hvori Frøkenen blev bragt; Herren og Fruen – hendes Fæster – vare Arrestforvarere. – Ja de havde tidsnok inden Fangen kom vel af Vognen, fik Løberen Anviisning paa det nye Posthuus, som hun paa Didreisen allerede havde oprettet – i Munden paa en af de Vildmænd, der stode som Skildvagter oven for Indgangstrappen.

Baronen arriverede endnu samme Dag. Det gik saa meget kjerligt til: hun baade kyssede og klappede ham; og Ingen skulde troe andet, end at hun var forelsket til op over begge Ører. Det var hun ogsaa, men ikke i den stakkels Baron.

Paa et Kammer i anden Etage blev Fangen indquarteret; og Tjenerne skiftedes til at holde Vagt i Gangen, der førte til Slottets eneste Ud- og Indgang.

En Morgen, som Herren og Fruen, og min Lidenshed sadde ved Thebordet, kommer den ene Tjener ind med et Lommeklæde, som han havde fundet under Frøkenens Vindue. „Bring hende det op!“ sagde Herren. Men Fruen, som havde en finere Næse, tog Tørklædet fra ham, og eftersaa det i alle Hjørnerne medens hun lod Tjeneren gaae ud. „Ej!“ raabte hun saa, „det er ikke Lottes Tørklæde – see her staar et B. Jeg vil væde paa, at denne Monsieur B. har været hos hende inat. Gaae Du selv ud min Hjerte, og see vel til baade i Haven og paa Muren, om der ikke skulde være andre Kjendtegn paa et hemmeligt Stevnemøde.“ – „Der vil jeg, sandt for Herren! ogsaa“ svarede han, og gik.

Undersøgelserne lod ham opdage: at langs hen med Muren var Duggen aftraadt, og Græsset nedtraadt: at i en Gang som førte til den nordre Stakitport, var i Sandet synlige Tråd frem og tilbage: samt at

St. St. Blicher

udenfor Porten havde staaet en Hest bunden, der havde trampet, og skrabt.

„Jeg vil, sandt for Herren!“ – saaledes sluttede han sin Beretning, – „hellere vogte hundrede Gødder, end een ung Pige, naar hun faaer Nøgler. Synes Du som jeg, Mama! saa ville vi skikke hende tilbage og det i denne velsignede Dag. Saa faaer din Broder selv passe paa hende, det bedste han veed og kan.“

„Ja, mit Hjerte! lad os det!“ sagde hun – „Men“ – lagde hun til – „er det ikke det sikkerste, at vi følge selv med; for sende vi hende allene bort, hvem veed saa hvad hun kunde hitte paa? Og Kudskene og Tjeneren kunne vi ikke forlade os paa.“ – „Du har ret Mama!“ svarede han. „Det slimmeste er: hvordan vi skulle faae hende herfra paa en god Maade; for Magten vil jeg paa ingen Maade bruge. – Det var dengang jeg paatog mig at være Vildtvogter; men det skal sandt for Herren, blive sidstegang!“ –

„Lad Steen gaae op til hende!“ siger Fruen, og spørge: om hun har Lyst at gjøre en Tuur med til H... Jeg gik; og se! hun havde strax Lyst, og kom heel paaklædt ned endaa førend de Gamle vare blevene færdige. – Der blev slet ikke talt noget om den formentlige Fenstren; og vi rullede af alle fire. – Midtvejs omtrent mellem A... og H... ligger en lille Bye, hvis Navn jeg heller ikke er for at tilkendegive. I Byen boede en Præst, hvis Hauge rakte lige ud til den Vei, vi havde at kjøre. Som vi kom hen derimod, see vi Præstens Gartner – som ellers var en ret beleven Mand – en Kjøbenhavner – Han plukker Blomster, og binder dem sammen i Smaakoste. – Da vi næsten ere komne lige ud for ham, lader det til, som blev han os nu først vaer. Han hilser, nærmer sig hurtigt, og springer over Diget til Vognen, idet han beder Kudskene holde. „Maae jeg ha' den Ære“ raaber han „at offerere Herskabet nogle af mine Levkøjer! Jeg troer neppe der findes saa fuldkomne andensteds i Jylland.“ Man takkede og modtog de blomstrende Foræringer. „Naar de kommer til Staden,“ lagde han til, „hvor de maaskee bliver inat, var det godt, om Bouquetterne blev løste, og Blomsterne enkeltviis nedsatte i vaadt Sand; saaledes conserverer de sig længere – den naadige Frøken paatager sig maaskee den Uleilighed; den vil sandelig ikke være spildt.“ – Dette sidste sagde han med et noget alvorligt Ansigt, og et Blik til den naadige Frøken, som jeg dengang ikke forstod at tyde; men af hvilket Slags jeg,

Eneste Barn

Illustrationerne vises ikke
af hensyn til rettighederne.

gammel nok, har observeret adskillige. Nu kan jeg for det meste see paa et par Øjne, om der er en vigtig Hemmelighed indenfor dem.

Vor Frøken var meget glad ved denne Urtokost; hun lugtede hvert Øieblik til den, pillede ved Blomsterne og roste dem, og saaledes henad Vejen. Engang da hun lirkede lidt stærkere mellem dem, skimtede jeg noget hvidt forinden midt i Kosten; men hun lukkede øjeblikkelig sammen om det. „Hvad!“ sagde jeg i min barnlige Enfoldighed, „jeg troer, der er en hvid Nellike derinde.“ – „Du kan

St. St. Blicher

selv være en Nellike," sagde hun smilende, og gjernte Bouquetten paa Brystet. Men det kom mig for: at Snørlivet ikke var stærkt nok til at holde fast paa Blomsterne; saadan bevægede det sig ud og ind – det kunde jeg heller ikke begribe.

Men jeg brød ikke heller mit Hoved længe med det. Der var nok andet som tiltrak sig min Opmærksomhed: det smukke, paa Situationer saa vekslelige Landskab, hvis Beskrivelse ikke har Sted her; men som Man kan lade sin Phantasi udmale med grønne, gule, lysblaa og brune Farver, og udgravere i høje Bakker og dybe Dale.

Kammerherren blev forundret og muggen ved at see os; han mumlede Noget, som jeg ikke kunde forstaae. „Du kan gaae lidt ind i dit Værelse – og tag den Lille med!" sagde han til Datteren: vi gik. Indkomne der, hvidskede hun hurtigt, og, jeg kunde sige fortroelig: „tag det Glas der, og hent mig det halvfuld af det hvide Sand, du veed nok!" Jeg tog Glasset og løb. Da jeg snurrede mig om udenfor, og vilde lukke Døren, saae jeg at i det Øieblik hun klippede Bindslet over, der sammenholdt Blomsterne, faldt et lidet Stykke sammenfaldet Papiir fra dem; men hun greb det i Flugten med den ene Haand, medens den Anden smed Levkøjerne hulter til Bulter i Vindveskarmen. – Jeg gik ind igjen efterat have hentet det forlangte Sand. Som jeg nu aabnede Døren, seer jeg at hun trykker noget Papiir, vistnok det samme – til sine Læber, og, da hun fornemmer mig, ned paa Brystet. „Saae Du noget? din lille Kjeltring!" sagde hun, vimsende hen til mig, og bøgende sit Ansigt tæt ned til mit. „Jeg saae, at De kyssede en Strimmel Papiir; andet har jeg ikke seet," svarede jeg. „Vist ikke" sagde hun, „jeg lugtede blot til det, for det duftede saa deilig af Levkøjerne – forresten snakker Du ikke til noget Menneske, hvem det end er, om hvad Du saadan seer herinde, for, – see her har Du to Makroner, og flere skal Du faae, naar den lille Mund ikke vil sladdre." (Det lovede jeg – og holdt lige til Nu, det er: noget over et halvt Aarhundrede; hvorfor mine Tilhørere ikke maae krympe sig ved, at jeg snakker saa vidt og bredt om en Begivenhed af det Slags der er mange tusinde Aar gammel, og vil være nye saalænge Verden staer, nu er der løst for Posen, og Indholdet vil herud.)

„Hør!" sagde hun videre, „jeg er ikke vel og gaaer nu tilsengs. Naar lidt er gaaet, kan Du komme, og læse mig noget op af „Siegvard" – som Du pleier; det hvor Kronhelm bortfører Therese – det er saa sødt, gaae nu til Fader, og snak med ham om Fuxerne." – Jeg gik og

Æneste Barn

smækkede om Fuxerne baade den Dag og den næste. Og Baronen smækkede med – for han var jo Cavalleri-Officer. – Sommetider gik han og Kammerherren ind til den syge Frøken; men naar *de* kom, sov hun altid. (Det var snarligt, naar jeg kom *allene* var hun altid vaagen.)

Naar jeg vilde til at gaae, sagde hun bestandig: „see at faae fat paa Thomas Løber! og spørg ham: om han ikke har noget til mig!“ – Det gjorde jeg ogsaa; men han havde ikke noget, førend den anden Dags Aften – efterat Frøkenen var bleven syg. Da flyede han mig saadan et underligt Brev, der ikke var lagt sammen, som Breve ellers pleie at være, men som en Sløife. – Det maa have været et mærkeligt Brev: for, aldrig saasnart havde hun læst det, før hun blev frisk, sprang op, og kom i Klæderne. – Jeg spurgte: om jeg ikke skulde læse i Siegvard, men hun sagde: „Lad ham kun være! Jeg har en anden Siegvard – han kommer snart – holdt! biev hos mig saalænge! Der har Du hele Æsken med Makronerne.“

Jeg idømte paa Makronerne. Hun pakkede Kjoier og Klæder og andet Stads i en Kuffert, idet hun hvert Øjeblik kikkede ud af Vinduet. – Da jeg havde faaet Has paa Makronerne, kikkede jeg ogsaa ud af Vinduet, for at see, hvad der monne være. Og see! Der kom da en Vogn med fire Fuxer for – men det var ikke Kammerherrens; og Kudsken ikke heller. – Frøkenen smækkede Kufferten i, tog Nøglen til sig, og mig ved Haanden: „Kom med!“ raabte hun, „at ta'e mod de Fremmede!“ Udenfor stod hendes Kammerpige; og hende befalede hun at bære Kufferten ned, og sætte den i Gangen. – Som vi ere der, ruller Vognen frem for Døren, og Kammerherren træder ud til os. Han studser kort ved at see Datteren, og det i Reisklæder: „Hvad! Løtte! hvad beryder det? er Du nu saa frisk?“ – „Ja Papa! nu er jeg kommet mig,“ raabte hun med et skjelmisk Smil. I det samme traadte de Ankorne – En Mand med en gul Nøgle paa det høire Kjøleskjød – ligesom vor Kammerherre – og to andre, uden Nøgler ind ad Døren.

Den fremmede Kammerherre hilsende vores med et ironisk Smil, og sagde: „ifølge allerhøieste kongelig Ordre, og i Kraft af min Embedsmagt“ – „Jeg blæser ad Jeres Embedsmagt!“ faldt Kammerherre S... forbitret ind; „men hvor er den kongelige Ordre? og hvad lyder den paa?“ – „Ordren er her,“ svarte hiin og fremtog et stort Document, igjennem hvis øverste Blad fremskinde det store røde Majestætsegl. Vores greb efter det, og udbrølte et „Lad see!“

St. St. Blicher

„Deres Høivelbaarnhed!“ sagde hün med et onskabsfuldt Smil, „er desværre ikke i en saadan Sindsstemning, at jeg tør betroe den allernaadigste Skrivelse umiddelbart i Deres Hænder. Men saasnart De lader Deres Frøken Datter, – hvem Ordenen især angæer – mine herhid, skal jeg i hendes og Deres samlede Nærværelse oplæse og nærmere fremvise den i disse Vidners Overværelse.“

„Kald paa Frøkenen!“ tiltordnede han en fjerntstaaende Tjener, og hun kom selv hid fra den anden Side, med Reiseklæder paa, og en lille Byldr i den ene Haand. – Faderen maalte hende et Par Gange fra Top til Taa, og spurgte barsk: „Hvorhen Mademoiselle!“ – Den Fremmede optog Svaret for hende, sigende med konstlet Gravitæt: „da begge Paagjældende nu ere tilstæde, skal jeg oplæse den mig meddeelt allehøjeste Skrivelse, der lyder som følger: „Paa allerandendandigst Andragende af Lieutenant B... af vor kongelige Marine, hvorledes han nemlig, som, forlovet med Frøken Ch. S... har bragt i Erfaring, at benævnte Frøkens Fader C. S... holder hende strengt indspærret, for at tvinge hende imod hendes Villie til at ægte en Anden, saa har Du nøie at forfare i hvorlunde denne Sags rette Sammenhæng og Fundament monne være, samt Fader og Datter confrontere, for af den Sidstnævnte hendes Erklæring saavel anlangende den paaankende Indspærring, som især at bringe til Kundskab: hvilken af de tvende Medbeilere, hun vil erklære sig for. Vorder dette Ansøgersen Lieutenant B... og det skulde være hendes faste Bestemmelse, at forene sig i Ægteskab med denne, da har Du i det Fald, at Faderen ikke godvillig vil udlevere hende, at befrie hende med den saavel civile som militære Magt, der staaer med vor allernaadigste Tilladelse til din Disposition.“ – Under Oplæsningen af dette Document, knyttede vor Kammerherre først den ene Haand, saa dem begge, og strakte dem med stive Arme skraa ned udenfor Hofierne, ret i gammeldags Klopfægter-Maneer, og da saa Forelæseren vilde, som han blev færdig række ham det, knipsede han til det med højre Pegefinger, og begyndte at trampe saa med den ene Fod, saa med den anden – det lille tykke Corpus ikke uligt en Statue der vakler i Jordskjælv. – „Naa!“ sagde den Anden med uforandret Solskinsansigt: – „Og De, min Frøken, hvad besluter De? Deres frie Villie har De.“ – „Du vil dog ikke løbe fra din Fader?“ bruste Faderen til Datteren.

– „Hun behøver ikke at løbe,“ tog den fremmede Kammerherre Ordet, „for hun kan kjøre med mig – om hun vil. – Bliver De her,

Eneste Barn

eller maa jeg byde Dem min Arm?" Hun tog imod den og bukkede for Faderen. – „Løb saa din Taskel!" raabte denne; „løb til Verdens Ende med din liderlige Matros! Men vov dig aldrig indenfor Grændserne af dit fædrene Gods! Det er tabt for dig – Du er arveløs."

Hermed skiltes Fader og Datter. De havde seet hverandre for sidste Gang.

Kammerherren blev oppe lige til næste Morgen. Snart skrev han, snart gik han frem og tilbage i sit Soveværelse, nu med hurtige faste Trin, nu langsomt, ligesom Een der grubler eller er kommen op af en Sygdom. – Uden at have nydt noget siden Gaarsdagen, kastede han sig omsider paa Sengen, men i Klæderne, ringede paa Tjeneren og befalede ham at vække sig om to Timer. – Den færsatte Tid gik Tjeneren ind; men kunde ikke faae ham vaagen; thi han var død; et Slagflod havde gjort Ende paa hans slette Liv, og kvalt hans Hævnplaner i Fødselen. – Den forhadte Svigersøn blev hans Universalarving.

Denne tog aldrig Bopæl paa H...; men kom blot en Gang hver Sommer dertil for at eftersee Bestyrelsen af Gaard og Gods saavel som Vedkommendes Regnskaber; hans Kone var ingensinde med; men forblev hellere i Hovedstaden, hvor hun naturligviis kunde more sig bedre. – Maaske Fru B...s Ulyst til at gjense sin Fødegaard og Egn ogsaa har bevæget Manden til, efter faa Aars Forløb at sælge det Hele herovre. – Denne Handelssag tilligemed saa mange Smaaaffærier, der først maatte bringes tilende paa Godset, holdt ham længere end sædvanligt dersteds.

Da han kom tilbage fandt han sit Huus, sine Børn, sine Tyende; men sin Kone fandt han ikke: let kom hun – let gik hun.

Enen nu Tiden var bleven hende lang, mens Manden var borte, eller hun var bleven ked af ham, – hvilket jeg snarest vil troe – nok var det: hun havde erhvervet sig en anden Lieutenant, til at forkorte Tiden. Men begge havde et Par Dage, før hun ventede sin rette Lieutenant hjem, pillet af med alt det ædle Metal, der havde i Huset – som der meentes – over til Sverrig. Idetmindste har en Bekjendt af mig fortalt mig følgende:

„Jeg var i Sommeren 1805 i Christianstad, hvor jeg havde en Handelsforretning for vort Huus. Der træffer jeg en Dag den Lieutenant, som nogle Uger iforveien var smuttet bort med Fru B... – jeg havde kjendt ham godt fra Kjøbenhavn, og et par Gange laant ham

St. St. Blicher

Penge – som jeg aldrig fik igjen. – „Er det Dig? R....!“ raabte han, „hvad bestiller Du her? Følg med hjem, og see hvordan jeg boer!“.. Jeg fulgte med, og saae, at han boede smaat, men dog temmelig godt. Han gik strax hen til en Dør, saatte Munden til Sprækken, og sagde: „Fruel maae jeg bede om Frokost til to Personer!“ – Jeg ventede nu at faae Fru B.... at see; men det var en ganske anden: da hun kom ind med det forlangte, hørte jeg og paa Sproget, at hun var svensk. – Da hun igjen havde lukket Døren efter sig, gjorde L. en frivol Grimasse, og sagde: „Hun er hverken af de yngste eller smukkeste; men hun er mig en solid Veninde – Du forstaaer mig nok?“ „Vel gjør jeg det“ svarte jeg; „men jeg troede ellers, Du havde en ældre Veninde.“ – „Ah!“ sagde han, „har havt – rigtig! joh! Du kjendte jo Fru B.... – der var ingen Udkomme med hende: hun var løbet fra sin Fa'er, fra sin Mand, og saa løb hun fra mig med, den Satan!“ – „Hvem løb hun saa med?“ spurgte jeg, „og hvor er hun nu?“ – „hun løb tilbage til Danmark med en Handelsbetjent, der kneb en Doel Mynter fra sin Principal; men hvordan det siden er gaaet med hende – det veed jeg slet intet af – drik engang!“

En halvsnecs Aar tilbage var jeg et Ærinde paa H.... – Ak! hvor forandret!

Den gammeladelige grundmurede Borg var forsvundet, og en Vaaning af Bindingsværk og med Straatag, var nu den borgerlige Ejermands fordringsløse Bopæl. – Inde i Værelserne mindedes man om den uafsladelige Forandertlighed i alt hvad menneskeligt er. „Nå“ er aldrig saadan som „Før“; „Nyt“ slutter sig – eller rettere skiller sig fra „Gammelt“. Her viste sig dette Første – det var Bedsteforældre i Selskab med Børnebørn, her et mægtigt Egeskab i Fortidens Smag ligeoverfor en lille Mahogany Commodé; her en Ottoman med forgyldt – nu mestendeels afslidt Træværk og Læderbetræk – der, en Sopha fineret og betrukket med hjemmegjort Tøj; og her nogle store Billeder af ukjendte længst forglemte Herrer og Damer, mellemspækkede og undersmækkede med Kobberer over aden Aprils Slaget og Napoleons Sejre. – Jeg gik ud i Haugen – der var *ingen* mere! Alle de gamle Frugttræer vare forsvundne, Blomster og Køkkenurter havde givet plads for Rug, Byg, Havre, Kør og Faar. – Jeg ilede ned til Søen, hvor jeg i mine Drengenaar paa en Altan udover Vandet havde anglet – der var ingen Altan, der var ingen Baad – der var intet andet

Eneste Barn

end Vand – og saa Skoven paa hin Side. Jeg ryktes endnu derovre at
høre svage Gjenlyd af hine Kanonknald, der forkyndte Festiviteter-
ne, dem jeg i mine Drengenaar saa ofte havde bivaanet. – Alt var stille.
– Jeg ydede mine Barndomsminde et langt og trangt Suk og tænkte:
der kommer og en Tid, da du selv bliver stille.

Guillaume de Martonniere *

Jeg troer det bedre at afholde mig fra Forklaringer over hvorledes jeg er kommen i Besiddelse af de nu fremlæggende Papirer. Hvo der var bleven første og anden Kjøber af det hemmelighedsfulde Skatol; da vel kun Faa vilde fæste Tro dertil. Endogsaa i dette Fald, skulde jeg vel neppe erholde mere end et: „se non e vero, e ben trovato,” hvor med jeg tager tiltakke. –

Originalerne ere franske, tildeels i Basbretagnedialecten.

Nr. 1.

Min smukke Justine! Hvad siger du saa om mig som Fisker? Var jeg ved Vædderomningen ikke ligesaa dygtig som Nogen? Var min ene Aare ikke brækket lige i det afgjørende Øieblik, saa havde jeg vundet første Præmie. Men den tredje, jeg fik, var mig langt kjærlere; thi det var Dig, der overrakte mig den. Jeg har bundet dette blaa Silkebaand om min Hat; jeg skal gemme det, naar Hatten er henslængt. Her sender jeg Dig et andet isteden, og et Guldspænde, at fæste det med. Bær det for min Skyld, søde Justine! Lad det blinke paa din Pande; Dandsene, skjøndt dine Øjne straalet langt klarere underneden. De har vist undret dig over, hvorledes jeg kunde roe saa færdigt; men jeg skal sige Dig: jeg har siden mit fjortende Aar øvet mig deri paa Andejagten. Jeg kommer snart igjen ned ad Floden, og besøger Dig. Tænk imidlertid engang inellem paa Din Roerkarl

Guillaume.

* Se mit „Kornmodn” Side 16 og videre!